

Inzicht in het gebruik van de subsidieregeling 'Verbetering basisvaardigheden'

Een implementatieonderzoek naar de subsidieregeling, tranche 2 tijdvak 1

Over het onderzoek

Onderzoeksvraag

Hoe verloopt de implementatie van de subsidieregeling 'Verbetering basisvaardigheden' op de deelnemende scholen en welke effecten ervaren scholen bij hun leerlingen?

In 2024 is een nieuwe meting van het implementatieonderzoek naar de subsidieregeling 'Verbetering basisvaardigheden' uitgevoerd door Sardes en SEO Economisch Onderzoek. Dit onderzoek is onderdeel van het Masterplan basisvaardigheden. Daarmee wordt een verbetering van de vier basisvaardigheden (taal, rekenen-wiskunde, burgerschap en digitale geletterdheid) van leerlingen in primair onderwijs (po), voortgezet onderwijs (vo) en gespecialiseerd onderwijs (go) nagestreefd.

In deze infographic vindt u de uitkomsten van de beginmeting onder scholen die subsidie hebben aangevraagd in het eerste tijdvak van de tweede tranche. Aan het einde van volgend schooljaar wordt een eindmeting uitgevoerd. De tweede tranche (van drie in totaal) omvat een subsidiebedrag van 663,5 miljoen euro.

Wat is onderzocht?

Dit onderzoek bestaat uit drie onderdelen:

- een vergelijking van de kenmerken van de scholen waaraan de subsidie wel en niet is toegekend en de doelpopulatie scholen
- een vergelijking (via systematische inhoudsanalyse) van de activiteitenplannen die scholen hebben geschreven
- een vragenlijst onder de deelnemende scholen over hoe zij de subsidie inzetten en hoe dat gaat

In het onderzoek is in het bijzonder gekeken naar verschillen tussen het po, vo en go. Ook zijn er in tranche 2 prioriteitsscholen aangemerkt: scholen met het oordeel 'zeer zwak' of 'onvoldoende' van de Inspectie van het Onderwijs. Zij ontvangen ondersteuning van onderwijscoördinatoren.

Welke scholen krijgen subsidie?

- Subsidie is toegekend aan ongeveer een kwart van de scholen. In de tweede tranche is toekenning gebaseerd op (verwachte) onderwijsachterstandsscores.
- Ten opzichte van tranche 1:
 - po-scholen: Veel meer aanvragen en toekenningen
 - vo-scholen: Minder aanvragen maar wel veel meer toekenningen

	po-scholen	vo-scholen
Subsidie aangevraagd	4.287 (65%)	1.122 (54%)
Subsidie gekregen	1.738 (26%)	549 (26%)
Prioriteitsscholen	61	20

*(%) geeft het percentage weer t.o.v. het totaal aantal po- of vo- scholen.

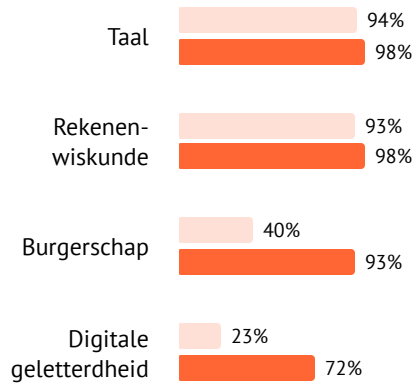
Waar zetten scholen op in?

De uitkomsten zijn gebaseerd op een analyse van **1.108 activiteitenplannen** en een **vragenlijst** die is ingevuld door **1.938 scholen** (85%; po, n=1.364; vo, n=418; go, n=156). Deze hoge respons is representatief naar schoolgrootte, achterstandsscore en de hoogte van het subsidiebedrag.

Inzet basisvaardigheden

Scholen zetten vooral in op de basisvaardigheden taal en rekenen-wiskunde.

po vo

po

Meeste scholen (49%) zetten in op twee basisvaardigheden

vo

Meeste scholen (55%) zetten in op alle vier de basisvaardigheden

Inzet op meertaligheid

13% van de scholen die aan de basisvaardigheid taal werkt, zet in op meertaligheid.

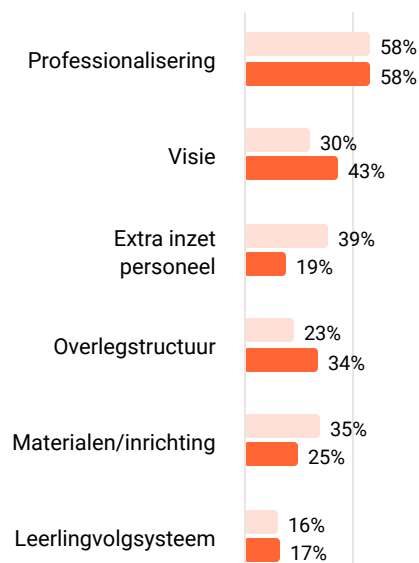

... zet in op de **moedertaal**. Een minderheid op Fries (1%) of Engels (2%)

Leergebied overstijgende activiteiten

Scholen kunnen naast de vier basisvaardigheden ook werken aan 'Overige/Leergebied overstijgende activiteiten'. Er is voor zes typen inzet onderzocht wat scholen in dit kader doen:

po vo

*NB Scholen kunnen op meerdere interventies inzetten waardoor deze percentages niet tot 100% optellen.

Prioriteitsscholen

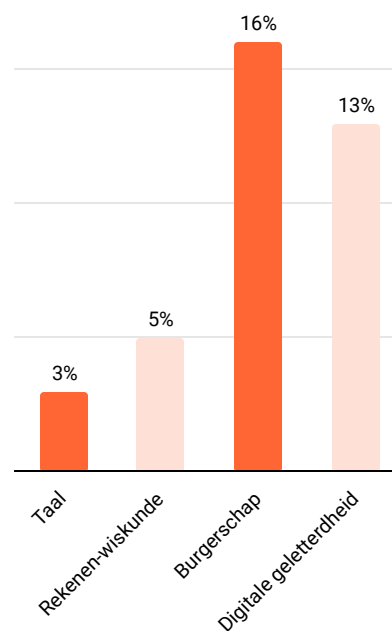
Prioriteitsscholen die inzetten op leergebied overstijgende activiteiten kiezen vaker voor één of twee focuspunten, terwijl niet-prioriteitsscholen vaak breder inzetten op drie of meer typen inzet.

Doelgroep en doelen

De interventies richten zich vooral op **alle leerlingen** van de school. Ook kiezen scholen regelmatig voor een combinatie: een **schoolbrede aanpak** waarbij ook ruimte is voor **specifieke doelgroepen**.

Bijna alle scholen hebben expliciete doelen geformuleerd. Vooral voor burgerschap en digitale geletterdheid vinden scholen dit lastig. Er worden geen expliciet herkenbare doelen geformuleerd voor:

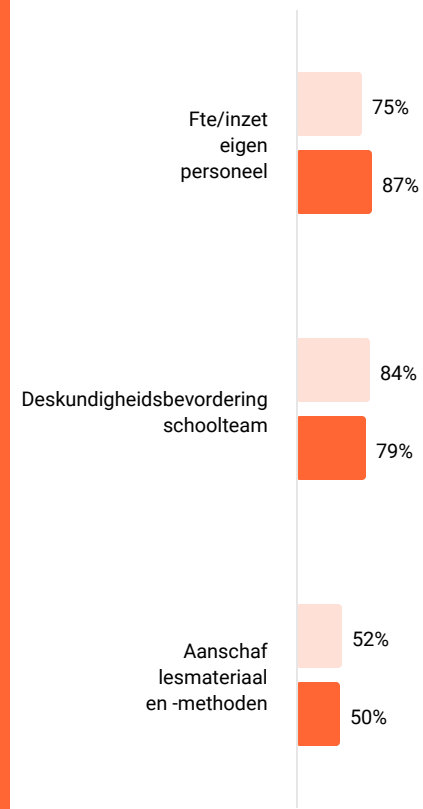
De meerderheid van de scholen stelt zichzelf **kwalitatieve doelen**. **Kwantitatieve doelen** komen minder voor en zien we dan vooral bij taal en rekenen-wiskunde.

Inzet subsidie

Scholen zetten relatief meer middelen in voor **taal en rekenen-wiskunde** dan voor burgerschap en/of digitale geletterdheid.

Zowel po- als vo-scholen zetten hun middelen het vaakst in voor de volgende drie doeleinden:

po vo

Samenwerking binnen en buiten de scholen

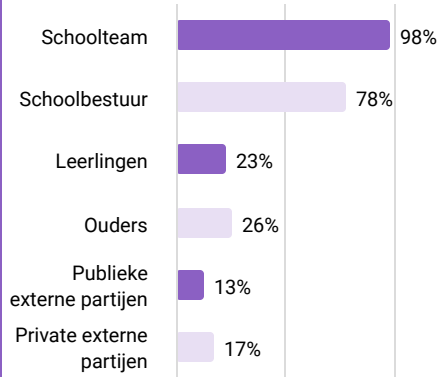
Totstandkoming plannen

Er werden verschillende partijen betrokken bij de totstandkoming van de activiteitenplannen. Externe partijen speelden nauwelijks een rol in de planvorming van scholen.

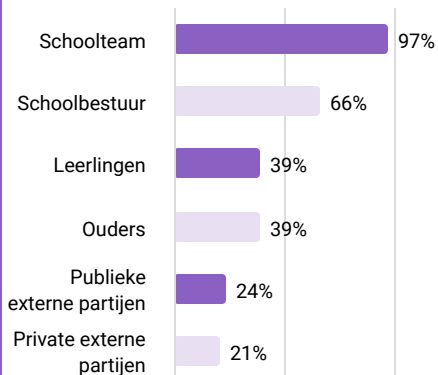
Opstellen activiteitenplan

po-scholen betrekken de volgende partijen:

vo-scholen betrekken de volgende partijen:

Aantal externe partners

Bij de uitvoering schakelen scholen verschillende externe partijen in. Gemiddeld werken ze met het volgende aantal partners:

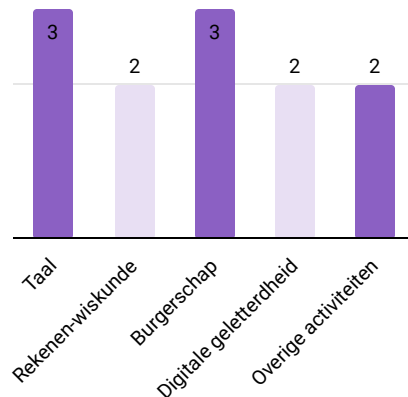
	Gemiddeld
po	5,6
vo	6,3
totaal	5,6

Prioriteitsscholen zetten, vooral voor burgerschap en digitale geletterdheid, minder vaak samenwerkingspartners in voor de uitvoering van hun plannen.

Partners per thema

Scholen schakelen het vaakst externe partijen in voor taal en burgerschap.

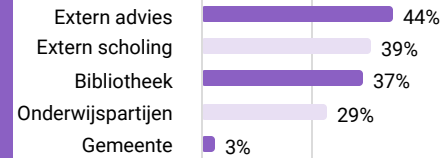
Scholen werken gemiddeld per basisvaardigheid samen met het volgende aantal partijen:

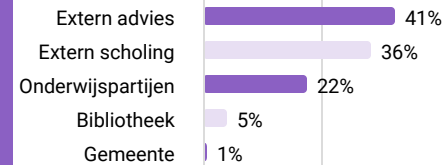
Type externe partners

Met welke partners trekken scholen op? Voor vijf typen partijen is gekeken of ze in de activiteitenplannen worden benoemd:

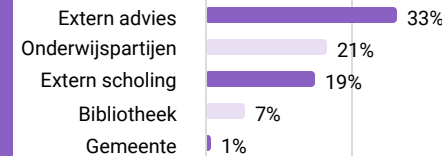
Taal

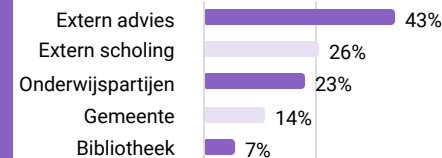
Rekenen/wiskunde

Burgerschap

Digitale geletterdheid

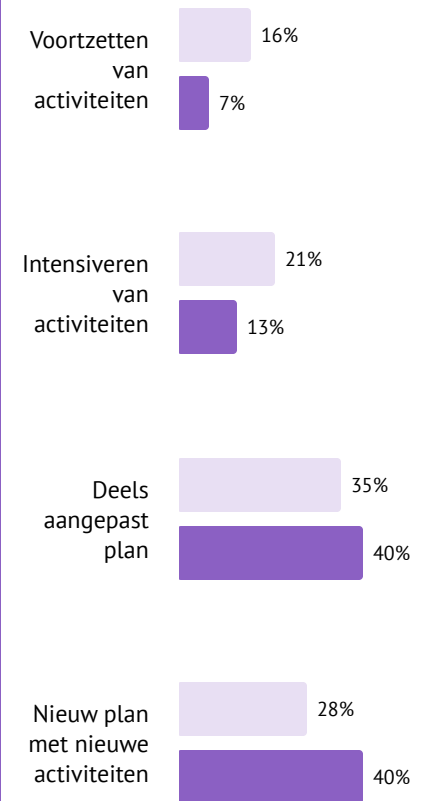
Over de basisvaardigheden heen wordt het meest samengewerkt met organisaties gericht op **advies** (/procesbegeleiding/expertise) en **professionalisering** (scholing, training).

Relatie met NP Onderwijs

Het merendeel van de scholen (po: 72%; vo: 60%) ziet samenhang tussen de subsidieregeling 'Verbetering Basisvaardigheden' en het NP Onderwijs.

De activiteiten van scholen hangen op de volgende manieren samen met de activiteiten in het kader van het NP Onderwijs:

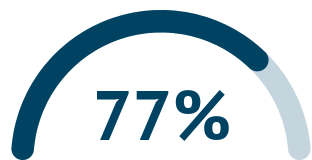
po vo

Hoe verloopt de uitvoering van de activiteitenplannen op de scholen?

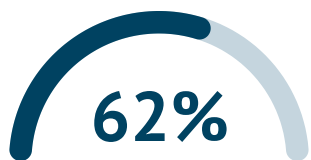

Tevredenheid uitvoering

Het merendeel van de scholen is (zeer) tevreden over de uitvoering van de activiteiten en interventies tot nu toe. In het vo vinden schoolleiders het vaker nog te vroeg om hier iets over te zeggen (po: 10%, vo: 15%).

van de **po-scholen** is (zeer) tevreden over de uitvoering.

van de **vo-scholen** is (zeer) tevreden over de uitvoering.

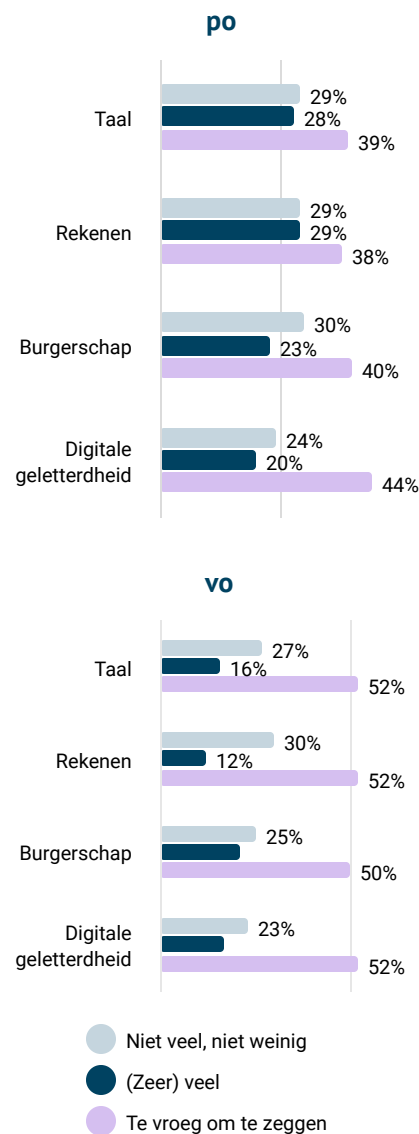
Behulpzame elementen bij uitvoering

- Voldoende betrokkenheid en draagvlak bij personeel
- Voldoende financiële middelen
- Motivatie en gedrevenheid van het team
- Voldoende expertise binnen het team
- Mogelijkheid om externe partijen in te zetten
- Breed gevoel van urgentie binnen de school
- Goede organisatiestructuur binnen de school

Ervaren effecten

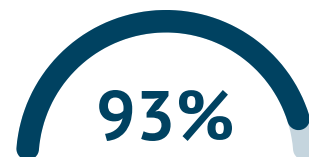
Scholen ervaren in de volgende mate positieve effecten bij leerlingen op de verschillende basisvaardigheden:

Ondersteuning OCW

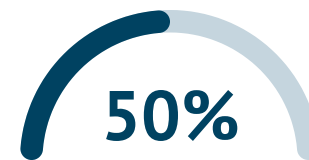
Het ministerie van OCW biedt op verschillende manieren ondersteuning aan scholen.

Prioriteitsscholen

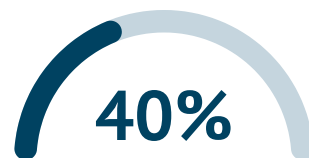
maakt gebruik van **hulp en advies onderwijscoördinator**. 80% is tevreden hierover.

Overige scholen

is aanwezig bij **startbijeenkomst**.

- 60% vond **plenaire deel en expertsessies** van meerwaarde
- 41% vond **gesprekstafels** met onderwijscoördinatoren nuttig

heeft zich opgegeven voor **begeleid leernetwerk** (po=35%, vo=55%).

Redenen om niet mee te doen zijn:

- Voldoende expertise binnen de school of bestuur
- Tijdgebrek
- Al een duidelijk uitgedacht activiteitenplan

Uitputting middelen

De meeste scholen verwachten maximaal de helft van de totale middelen in het eerste subsidiejaar uit te geven. Vooral vo-scholen lijken moeite te hebben om de geldbedragen binnen de gegeven periode op een passende manier uit te geven.

po

74% verwacht maximaal de helft van de subsidie in het eerste jaar uit te geven

vo

85% verwacht maximaal de helft van de subsidie in het eerste jaar uit te geven

Meer weten?

[Hier](#) vind je het volledige onderzoeksrapport.

De infographic over de beginmeting van tranche 1 kunt u [hier](#) bekijken.

Dit onderzoek is uitgevoerd door Sardes en SEO Economisch Onderzoek in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap.

seo • economisch onderzoek

SARDES

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Masterplan

Basisvaardigheden